

# DE REFORMATIE

## WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:9

Onder redactie van Prof. Dr V. Hepp, Dr K. Schilder, Dr C. Tazelaar en Prof. Dr J. Waterink

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr Job. C. Breen, Amsterdam; Dr K. Fernhout, Vreeland; Prof. Dr F. W. Grosheide, Amsterdam; Prof. Dr T. Hoekstra, Kampen; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr J. G. Kunst, Arnhem; Dr H. W. Laman, Assen; Dr C. Lindeboom, Amsterdam; Dr S. O. Los, 's-Gravenhage; Dr J. W. Marmelstein, Amsterdam; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Dr J. C. Rullmann, Utrecht; J. Strikwerda, Dokkum; Dr J. Thijss, Zwolle; Dr J. Veldkamp, Hilversum; E. Visser, Arnhem; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, 's-Gravenhage; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr J. D. Wielenga, Hoofddorp; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage.

Adres der Redactie:  
Prof. Dr V. HEPP, Van Broestraat 14, Amsterdam.

Drukkers-Uitgevers:  
OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes.  
Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f1.25 per drie maanden bij vooruitbetaling.  
Voor 't Buitenland en Ned.-Indië f2.50 per jaar.  
Advertentieën: 25 ct. p. regel. — Losse nummers f0.15.

INHOUD: Kerstfeest. — Uit de Schrift. Geen plaats (Luk. 2:7). — Kerkelijk Leven. Synode-indrukken XXXI (slot). — Geestelijke Adviezen: Overtreding van de Arbeidswet. — Literatuur en Kunst: Wilma, Moeder Stiencke. — Pop-Wet. Schetsen: Gisbertus Voetius XI. — Opvoeding en Onderwijs: „Een dierovondig Verbond”. — Perschoon. — Boekbespreking. — Kerknieuws. — Advertentieën. — enz.

### KERSTFEEST.

Kerstfeestvieren vraagt van den vrome iets geweldig.

Het is voor hem meer dan moeilijk.

Moeilijker dan Paasch-, Hemelvaarts- en Pinksterfeest houden.

Daarin verschilt hij juist van den wereldling.

Voor dezen heeft Kerstmis meer dan een der andere Christelijke feesten.

Hij kan lief in het vieren daarvan ver brengen.

Ook al rekent hij het jaargetijde, dat als vanzelf tot huiselijke gezelligheid noopt, ook al doet hij van den Kerstboom met zijn sprookjesachtige lichtjes afstand, ook al ziet hij van de bijfiguren in den Kerstnacht af, zoo spreekt toch het Christuskindeke alleen hem reeds toe.

Hij heeft hier Christus voor zich in Zijn passiviteit.

Dat Christuskindeke laat Zich door hem in de gedachten in de armen nemen, het laat Zich toelachen en toezingen, het laat Zich hulpeloos wegdragen, het verzet Zich niet, maar straalt van aanbiddelijkheid. Het hart van den meest robuste kan er week bij worden.

Maar voor Christus in Zijn volle aktiviteit, in Zijn opstanding, in Zijn hemelvaart, in Zijn uitgaan van den Geest is hij bang. Hij neemt voor Hem de vlucht in de negatie. Hij wil dien Mensch niet kennen. Christus' aktie werkt in hem reaktie.

Bij den christen echter doet een tegengesteld gevoel zich gelden.

Hij weet tegenover Christus in Zijn passiviteit bijna geen raad.

De verzezen Christus spreekt. Hij doet het zegenwoord horen: vrede zij u. En de christen kan volstaan met het stamelen van een „Rabbouni!” of een „mijn Heere en mijn God!”

Maar het Christuskindeke zwijgt. Bij Zijn kribbe moeten de herders spreken. In Zijn tijdelijke woning te Bethlehem moeten de Oostersche Wijzen spreken. In den geest opgetrokken naar het Davidstedeke moet hij spreken. Doch wat zult gij spreken? Welke woorden kunnen uitdrukken, wat gij in Hem bezit? Als Christus passief is, voelt gij u nog passiever.

Christus in de glorie van Zijn opstanding werpt u als ter aarde neer. Zijn Majesteit brengt u spontaan tot aanbidding. Maar wat voor majesteit schouwt gij in den geboren Christus? Hij lijkt een kindeke als alle andere. Hij overweldigt u niet. Zijn verschijning zelf buigt uw knieën niet. En toch, de Magiers aanbaden Hem. Datzelfde wordt ook van u verwacht. De drang tot aanbidding moet bij u geheel van binnen uit komen.

Van den opgestanen Heiland kunt gij niets dan ontvangen. Geen nardusflesch wordt voor Hem meer opengedrukt. Geen rok voor Hem geweven. Hij schenkt alleen. Maar aan den geboren Christus moet gij iets brengen. De Wijzen deden hun kisten met kostbaarheden open. Zij offerden Hem hun goud, wierook en mirre. Ook gij moogt niet ledig naar Bethlehem gaan. Het kostelijkste, wat gij hebt, is voor Hem niet te goed. Maar wat bezit gij voor kostelijks?

Christus in Zijn passiviteit te huldigen, hoe moet dat geschieden?

Zeker, gij kunt den aktieven van den passieven Christus niet scheiden.

Als kinderen van den nieuwen dag kunt gij in het geloof niet naar Bethlehem gaan, zonder Golgotha aan te doen en den grafspelonk in Arimathea's hof te bezoeken en van den top van den Olijfberg naar den hemel te staren.

Doch zal het Kerstfeest zich voor u onderschei-

den van het Paaschfeest, dan zult gij u daarop toch moeten bezinnen, neen moeten verliezen in Christus' passiviteit.

Is dat niet iets geweldig?

Ligt dat niet boven het bereik van het gemiddelde geloof?

Doet dat u niet verlegen vragen: wie kan zoo Kerstfeest vieren?

Daarbij komt nog dit.

De discipelen gingen den Paaschdag tegemoet met twijfel, met ongeloof in het hart. De belofte der verrijzenis brandde hun niet in de ziel. Zij verwachtten het Paaschfeest niet. En toen het geschied was, konden zij het nog niet aannemen. Maar de Opgestane kwam hun zwakheid te hulp. Hij verloor hen van hun bezwaren. Hij deed in hen de morgenster opgaan.

Bij de kribbe echter leest gij van twijfel niets. De herders waren niet teleurgesteld toen zij daar een voor het oog gewonen zuigeling vonden. De Wijzen aarzelden niet om in een omgeving den geboren Koning onwaardig zich neder te buigen. Maria schreide geen tranen, omdat zij meende zich te hebben vergist. Zij allen stonden daar zoo heerlijk in ongeschokt geloof.

Dat eerste Kerstfeest is maatstaf voor alle volgende.

Wie met het heilig Kind Jezus in geestelijke gemeenschap wil treden, moet Zijn ster hebben gezien, de profetie van Bethlehem Efrata onvoorwaardelijk hebben geloofd, door het Engelenlied in zalige vervoering zijn geraakt, de vertroosting Israels godvruchtig hebben ingewacht.

Wie waarlijk Kerstfeest wil vieren, moet door de openbaring Gods zijn overweldigd, door de belofte zijn gegrepen.

In hem mag het geloof niet sluimeren, maar het moet in spanning zijn.

En zoudt gij in den Kerstnacht ook geloovig kunnen waken, terwijl uw Jezus slaapt?

Vraagt het Kerstfeest van u niet iets, dat bijna bovenmenselijk moet worden genoemd?

Doch ziet, als Christus daar voor u ligt in Zijn passiviteit, gedenkt er dan aan, dat achter die passiviteit werkt de hoogste aktiviteit.

Dit is niet alleen het mysterie der godzaligheid, dat het woord, dat zuiver geestelijk is, vleesch is geworden.

Maar evenzeer, dat het Woord, dat een volheid is van goddelijke aktiviteit, vleesch is geworden.

Vroeger verdiepte men er zich in.

Het geheimenis van de zelfvernietiging, van de zelfontlediging van den Middelaar liet de geesten niet los.

Men maakte er zich warm over.

Het werd zelfs een onderwerp van twist. Op zichzelf is dit jammer.

Doch tegenwoordig stelt de christenheid er over het gemeen geen belang meer in.

Zij vindt het het twisten niet waard.

Dat valt onvergelyklijk meer te bejammern. Want dan ontgaat u het eigenlijke werk Gods in den Kerstnacht: de aktiviteit van Gods Zoon in de passiviteit van Zijn menschelijke natuur.

Dat is een werk geweldigder dan de schepping van hemel en aarde.

Dat is al uw denken, al uw danken eeuwig waardig.

Dat geweldige moet gij op het Kerstfeest met uw ziel even aanraken, anders verliest het voor u het karakter van feest.

Daarin ligt het plaatsbeksleedende van Christus' roeping.

Men spreekt gewoonlijk slechts van Jezus' plaatsbeksleedend lijden.

Maar gij moet ook iets trachten te vatten van Jezus' plaatsbeksleedend leven.

Hij werd passief, omdat gij tegenover uw God geen passieve houding wildet aannemen.

Eerst als Christus in u wordt geboren, wordt gij passief.

Dat is de vrucht van het Kerstfeest.

En gelijk Christus passief werd om een aktiviteit te ontwikkelen, zooals nooit op-aarde is aanschouwd, zoo is dit de betekenis van de Kerst-historie voor u, dat gij eerst uw booze werkzaamheid varen laat, passief wordt voor uw God als een kind in de wieg, om straks voor Zijn aangezicht heen te gaan met ontplooiing van alle kracht.

Gij moet eerst willen ontvangen, om daarna te geven.

Christus is niet altijd kind gebleven.

Gij moogt niet altijd een passieve houding bewaren.

Maar het passieve moet het uitgangspunt van uw leven als nieuwgeboren kindeke zijn.

En als gij uzelf in aktiviteit voorbij loopt, moet gij steeds weer naar het passieve terug.

Het Kerstfeest doet voor u nooit zijn betekenis in.

In deze dagen zal men alom weer roepen om vrede, niet om schijnvrede, maar om echten vrede.

De een zal den ander verwijten, dat hij den vrede niet wil.

Doch men wenscht door menschelijke doening den vrede te herstellen.

Vrede echter kan men alleen ontvangen.

Vrede moet nederdalen.

Vrede moet uitgestort worden door den Vredesvorst.

Het geweldige van het Kerstfeest wordt alleen dan doorleefd, wanneer gij, al is het slechts enkele minuten, bij de kribbe knielt, uw ziel door genade stil zet, passief en zoo aan het beeld van het Christuskindeke gelijkvormig wordt.

HEPP.

Rectificatie. In het hoofdartikel van verleden week, 1e kolom, regel 25 v. o. staat: „God bedacht”. Lees: „God belacht”. — Regel 5 v. o. staat: „een uitkomst van vergelijking”. Lees: „geen uitkomst van vergelijking”. — 3e kolom, regel 12 v. o. staat: „Cirkelloop”. Lees: „cirkelloop”.

### UIT DE SCHRIFT.

Geen plaats.

(Kerstmis).

... omdat voor henieden geen plaats was in de herberg. Luc. 2:7.

't Is zoo vol in Bethlehem.

Zelfs de herberg heeft geen voet grond vrij. In het open middenvak staan de ridders aan palen gebonden.

Onder de overdekte galerijen, langs de kanten, slapen de moede vreemdelingen, dicht op elkaar, de eene slaapmat vlak tegen de andere aangespreid.

Telkens is er nog een bijgekomen en moest er opgeschikt worden.

Maar nu is het ook uit.

De deurwachter heeft de poort gesloten.

Hij heeft strikte orders.

Niemand meer binnenlaten! En niets meer!

Geen mensch. Geen kameel. Zelfs het rankste ezeltje niet meer.

Zijn ze er nu allen, die in Bethlehem beschreven moeten worden? Nog niet.

De avond gaat dalen.

Daar komen nog een paar povere jonge menschen aan. Man en vrouw. Zij op een rijzel, hij er naast loopend, moeizaam het heuvelig pad op.

Wat zien ze er moe en bestoven uit.

Geen wonder, ze komen drie dagreizen ver.

Gezegend zijn de omstandigheden der jeugdige vrouw, maar wie zou ze hier en nu gezegend noemen, wie haar zelfs roemen als begenadigde, deze bruid van Jozef, den timmerman uit Nazareth?

Toch is zij het. Want zij heeft dezen bezwaren-den tocht in het geloof ondernomen.

Het kind, dat zij draagt onder het hart, is van den H. Geest ontvangen. Een zoon zal haar geboren worden, en deze zal groot zijn, en de Zoon des Allerhoogsten genoemd worden.